

УДК 340.1;342.5

В.А. Стрільчук,
кандидат юридичних наук, докторант відділу
конституційного права та місцевого самоврядування
Інституту держави і права імені В.М. Корецького НАН України

МУНІЦИПАЛЬНО-ПРАВОВИЙ ВИМІР ДІАЛЕКТИКИ ГЛОБАЛЬНОГО ТА ЛОКАЛЬНОГО НА ПРИКЛАДІ РЕФОРМИ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ ПУБЛІЧНОЇ ВЛАДИ В УКРАЇНІ

Анотація. Муніципально-правовий вимір діалектики глобального та локального на прикладі реформи децентралізації публічної влади в Україні.

Статтю присвячено дослідженню особливостей діалектичного взаємозв'язку між процесами глобалізації права та європейської міждержавної інтеграції, а також сучасною реформою публічної влади в Україні, її децентралізацією. Показано, що в умовах глобалізації від рівня розвитку та спроможності місцевого самоврядування залежить спроможність держави ефективно протидіяти негативним глобальним тенденціям. Водночас, наявність міцної муніципальної влади є сприятливим фактором для раціонального використання державою значного економічного, соціального, політичного потенціалу, який створює глобалізація. Встановлено, що правова євроінтеграція є не тільки однією із форм глобалізації права, але й дієвим інструментом для захисту національної правової системи, її структурних елементів від впливу негативних тенденцій, обумовлених глобалізацією.

Ключові слова: глобалізація права, децентралізація, інтеграція, муніципальна влада, місцеве самоврядування.

Постановка проблеми. На перший погляд видається незрозумілим, що може бути спільного між такими процесами різновекторного, навіть діаметрально протилежного спрямування, як глобалізація та децентралізація. Адже глобалізація (від лат. *globus* — земна куля) характеризується широкомасштабністю в просторовому вимірі, вона апіорі орієнтована на розвиток Світу в цілому. Глобалізація детермінує загальносвітові тенденції розвитку людської цивілізації, сприяє формуванню якісно нової загальнопланетарної структури суспільства — так званої глобальної цивілізації.

У свою чергу, траєкторія процесу децентралізації (від лат. *de...* — префікс, що означає заперечення, і *centralis* — центр, серединний), орієнтована на значно вужчу просторову площину, власне на регіонально-локальний рівень функціонування органів та організацій.

Здавалося б, під дією складних та неоднозначних процесів глобалізації на фоні ущільнення мережі світових соціальних взаємин локальність, фрагментарність, традиціоналізм, індивідуальність, відмінність тощо, незалежно від того, в якому аспекті вказані категорії проявляються, економічному,

політичному, соціальному, культурному чи то правовому, втрачають свою цінність та значення, а подекуди навіть і нівелюються, оскільки їх поглинає всеохоплююча уніфікація.

Проте, процеси глобалізації, як слушно зауважує М.О. Баймуратов, в жодному разі не відмінюють етнічної, мовної, культурної відмінності усередині єдиної цивілізації, як не відмінюють вони відмінності інтересів, неспівпадання темпів і форм розвитку народів. За таких умов своєрідність стає швидше локальною, а глобалізація — універсальним чинником. Звідсіля виникає найважливіша дихотомія у розвитку людства, громадян кожної держави та кожної конкретної особистості — внутрішній зв'язок та протиріччя між локальним, територіально-приземленим характером існування та функціонування людини на рівні локального соціуму та приналежністю її до глобальної спільноти людей [1].

Безперечно, глобалізація та децентралізація як в територіальному аспекті, так власне і у функціональному є явищами відмінними одне від одного. Але сприймати їх як взаємовиключні процеси було б помилковим. Навпаки, зважаючи на сучасну конституційно-правову модернізацію національних інститутів публічної влади, стрімкі процеси інтеграції та трансформації усіх без виключення сфер життєдіяльності українського суспільства, очевидно є діалектика глобального та локального. Тим самим значно актуалізується необхідність дослідження особливостей взаємного впливу процесів глобалізації та децентралізації влади як одне на одного, так і на інші правові явища, власне національну правову систему в цілому.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Різні аспекти питання глобалізації права, вплив процесів глобалізації на національну правову систему та її структурні елементи досліджували такі вітчизняні вчені-правознавці, як І.В. Алексеєнко, М.О. Баймуратов, О.В. Батанов, Ю.В. Баулін, О.Г. Білоус, Р.В. Войтович, Ю.О. Волошин, В.П. Горбатенко, В.Н. Денисов, О.О. Житній, С.М. Задорожна, О.В. Зайчук, Р.А. Калюжний, О.Л. Копиленко, О.М. Костенко, І.О. Кресіна, О.В. Кресін, В.В. Лемак, Л.А. Луць, Л.Г. Матвеева, І.В. Міма, Г.М. Ніколайченко, Ю.М. Оборотов, С.М. Олейников, Н.М. Оніщенко, Н.М. Пархоменко, В.Ф. Погорілко, П.М. Рабінович, О.М. Руднева, В.М. Саннікова, І.М. Ситар, О.Ф. Скакун, І.М. Сопілко, В.М. Співак, С.М. Тимченко, О.Ю. Тодика, Л.Г. Удовика, М.Г. Хаустова, Ю.С. Шемшученко, І.В. Яковюк та багато інших.

У свою чергу, питання децентралізації публічної влади стало предметом досліджень вітчизняних учених О.В. Батанова, М.О. Баймуратова, В.І. Борденюк, О.М. Бориславської, І.А. Грицяка, В.М. Кампо, І. Коліушко, О.Л. Копиленка, В.В. Кравченка, Х.В. Приходько, М.В. Савчина та багато інших.

Що стосується пропонованої тематики дослідження, а саме муніципально-правового виміру діалектики глобального та локального на прикладі реформи децентралізації публічної влади в Україні, зазначимо, що воно представлено в юридичній літературі вперше.

Мета статті. Враховуючи стрімкий розвиток муніципального права, тенденцію муніципалізації конституцій-

ного життя, спробуємо дослідити взаємозв'язок між глобалізацією та запровадженням децентралізації публічної влади в Україні, надавши їм, перш за все, муніципально-правового виміру.

Виклад основного матеріалу. Першочергово зупинимось на дефінітивному визначенні категорій «глобалізація» та «децентралізація», розглянувши як загальний, так власне і правовий їх аспекти.

Сьогодні категорію «глобалізація» сміливо можна називати інтернаціональною, хоча в основі її походження лежить слово новолатинської мови, а саме *globus*, в значенні *globus terrae* — «земна куля» [2, с. 527]. В тлумачній академічній літературі глобалізація визначається як перетворення певного явища на світове, планетарне, такого, що стосується всієї планети Земля. У суспільному значенні — це «процес всесвітньої економічної, політичної та культурної інтеграції та уніфікації» [3]. Відразу зауважимо, що дане визначення з точки зору змістовного наповнення не відповідає повною мірою об'єктивним умовам теперішнього часу, адже враховуючи всеосяжний характер процесів глобалізації, останні здійснюють вагомий вплив також і на юриспруденцію, детермінуючи відповідно правову інтеграцію та уніфікацію. З огляду на це, в суспільному значенні поняття глобалізації є значно ширшим. Тому, як мінімум, до нього потрібно додати вказівку і про правову сферу.

В юридичній енциклопедичній літературі дефінітивне визначення феномену глобалізації права практично не розкрито, що, на нашу думку, є суттєвим недоліком, який потрібно якомога швидше виправити. Тим більше,

зважаючи на великий інтерес до вказаної категорії вчених-правознавців, об'єктивованих у численних публікаціях, в тому числі й на монографічному рівні [4].

Глобалізація в узагальненому вигляді є системною, багатоаспектною, різнорівневою інтеграцією економічних, правових, фінансових, політичних, державних, культурних та інших ідей, принципів, зв'язків, цінностей, норм, інститутів, відносин, сфер життєдіяльності людини, що призводить до посилення суперечливої взаємодії та взаємозалежності систем та підсистем суспільства, ускладнення й непрогнозованості суспільного розвитку і має наслідком створення єдиного світового економічного, правового, політичного, інформаційного, культурного простору й світових органів економічного та політичного управління [4, с. 270].

Як складова частина загального процесу глобалізації, безпосередньо правова глобалізація становить собою складний, багаторівневий, об'єктивний дихотомічний процес, що полягає в інтеграції національних правових систем у єдину систему юридичних норм і політико-правових інститутів, які включають і враховують у юридичній діяльності норми міжнародного, корпоративного права, транснаціональних суб'єктів світової економіки, наднаціональні фінансові й економічні правила діяльності держав і макроекономічних структур, міждержавних союзів, загально визнані правові стандарти і цінності, та має наслідком інтенсифікацію взаємодії держав, зростання їхньої взаємозалежності, призводить до швидкої еволюції міжнародних структур, виникнення й функціонування нових міжнародних організацій,

інститутів, утворень, міждержавних правових систем, трансформації національних правових систем на всіх рівнях.

Слід зазначити, в словнику української мови децентралізація визначається у двох значеннях: 1) скасування або послаблення централізації; 2) як система управління, при якій частина функцій центральної влади переходить до місцевих органів самоврядування; розширення прав низових органів управління [5, с. 260].

В енциклопедичній юридичній літературі дефінітивне визначення децентралізації наступне: «процес розширення і зміцнення прав та повноважень адміністративно-територіальних одиниць (областей, автономій, республік — суб'єктів федерацій та ін.) або нижчих органів та організацій при одночасному звуженні прав і повноважень відповідного центру» [6, с. 168].

Децентралізація — є способом територіальної організації влади, при якому держава передає право на прийняття рішень по визначених питаннях або у визначеній сфері структурам локального або регіонального рівня, що не входять у систему виконавчої влади і є відносно незалежними від неї [7, с. 178].

Свого часу відомий французький мислитель та політичний діяч Алексіс де Токвіль (1805-1859 рр.) слушно помітив, що важливість децентралізації проявляється не тільки в адміністративному значенні, але й через її громадянський вимір, оскільки вона збільшує можливості для громадян проявляти інтерес у вирішенні громадських справ. Децентралізація формує у громадян звичку до використання свободи [8].

Наступним важливим кроком є спроба показати безпосередній взаємозв'язок глобального та локального в муніципальному праві, що представляється можливим на прикладі попереднього аналізу іншого взаємозв'язку, а саме між децентралізацією публічної влади, яка на сучасному етапі політико-правового розвитку відбувається в Україні та процесами глобалізації та європейської міждержавної інтеграції.

Однією із найбільш суттєвих тенденцій розвитку українського права в сучасних умовах глобалізації є тенденція до децентралізації правового регулювання, що виражається в перерозподілі ролі й обсягу загальнодержавного й місцевого законодавства [9, с. 20-21].

Важливою формою правової глобалізації є правова інтеграція. В загальному розумінні інтеграція виступає як процес, чи ситуація, яка реалізується у глобальному, міжнародному масштабі чи вужчому, географічному плані, та виражається в існуванні регіональних систем. Це дає змогу виокремити інтеграцію міжнародну та інтеграцію регіональну. В цьому аспекті, як зазначає Ю.О. Волошин, праксеологічно найвдалішою є регіональна інтеграція, яка відбувається на Європейському континенті [10, с. 42].

Правова інтеграція полягає в об'єктивному виявленні соціальної потреби спільнот до зближення, в тому числі у правовій сфері. Вона виражається в гармонізації національних правових інтересів різноманітними шляхами й методами, але водночас не є процесом або результатом повної ідентифікації цих правопорядків.

Як стверджує О.Ф. Скакун, європейська правова інтеграція (European legal integration) є процесом об'єднання та взаємного пристосування національних правових систем Європи в межах їх співтовариств (міждержавних правових систем) з метою забезпечення стабільності й розвитку як європейського регіону в цілому, так й кожної держави, що знаходиться в ньому як його суб'єкт [11, с. 114-115].

В контексті вищезазначеного доцільно навести думку О.В. Батанова про те, що одним із найважливіших «запускаючих інструментів» процесу євроінтеграції, транскордонного та міжконтинентального співробітництва є розвинуте місцеве самоврядування [12, с. 85]. При цьому слід зауважити, що в сучасних умовах для розвитку місцевого самоврядування потрібна міцна підтримка держави, концептуально виважена муніципальна політика, зокрема у сфері розвитку міцної муніципальної влади.

З початком набуття незалежності України й до недавнього часу, політика вищих органів державної влади, а також діяльність інших основних інститутів політичної системи суспільства, задіяних в процесах становлення та розвитку основ місцевого самоврядування в Україні, формування міцної муніципальної влади здійснювалися вкрай суперечливо та непослідовно, відзначалися протиборством тенденцій централізації та децентралізації, відсутністю політичної волі, пасивністю та декларативністю.

Якщо оцінювати в зазначеному контексті політико-правові реалії сьогодні, то можна констатувати певну позитивну динаміку у відході від перелічених вище негативних явищ. Власне

проявляється вона у мобілізації ресурсів та зусиль різноманітних громадських та державних структур задля формування та реального, об'єктивно обумовленого суспільними потребами впровадження життєво необхідних організаційно-правових, нормативно-правових та економічних основ для ефективного розвитку місцевого самоврядування в Україні. І саме децентралізація влади є пріоритетним, першочерговим кроком на шляху до побудови дійсно ефективної системи територіальної організації влади в Україні, що відповідає європейській моделі місцевого самоврядування.

Децентралізація влади та активізація участі України у транскордонному співробітництві в сучасних умовах глобалізації та процесів інтеграції, дає змогу краще адаптувати молоді державність до сучасних вимог діяльності публічної адміністрації, спрямованої на забезпечення прав і свобод людини. На рівні здійснення місцевої та регіональної влади це дає змогу побудувати засади багаторівневої і багатофункціональної співпраці органів публічної влади у поєднанні із децентралізацією влади та забезпечити національні інтереси України на регіональному і міжнародному рівні [7, с. 10-11]. Децентралізація необхідна для формування ефективної влади, інакше неможливо реалізувати потужності та людський потенціал України для досягнення належного рівня якості життя її громадян. Вона має бути спрямована на розв'язання політико-правових проблем місцевого самоврядування передусім за рахунок розширення повноважень та фінансових можливостей територіальних громад і, відповідно, їхніх представницьких органів із перетворення міс-

цевого самоврядування на фінансово спроможний, ефективний та відповідальний інститут місцевої публічної влади.

Дійсно, наріжним каменем української політики, який визначає пріоритети у відносинах між центральними та місцевими органами влади, виступає децентралізація. При цьому остання набуває більш глибокого змісту в контексті прагнення України до асоціації з Європейським Союзом. Адже як відомо, врядування у європейських країнах проводиться на засадах децентралізованого управління та закріплення за територіями значних повноважень щодо надання публічних послуг і фіскальної політики [13, с. 62]. Водночас, не слід забувати, що для української практики державотворення та правотворення принцип децентралізації влади не є новелою. Більше того, він має глибоку історію. Підтвердженням цьому слугує стаття 5 «Загальні постанови» Статуту про державний устрій, права і вольності Української Народної Республіки (Конституція УНР) від 29 квітня 1918 року, у якій зазначалося: «Не порушуючи єдиної своєї влади, УНР надає своїм землям, волостям і громадам права широкого самоврядування, додержуючи принципу децентралізації» [14, с. 41].

Таким чином, враховуючи проілюстровану вище ситуацію, можна помітити не тільки взаємозв'язок, але і взаємообумовленість між сучасною реформою місцевого самоврядування в Україні та процесами глобалізації і європейської інтеграції, зокрема коли останні виступають детермінуючими факторами якісного оновлення та зміцнення вітчизняної муніципальної влади та розвитку муніципалізму.

Як відомо, одним із найважливіших наслідків глобалізації є різке зростання ролі Європейського Союзу в світовій економіці. Власне Європейський Союз сьогодні виступає в ролі найбільшого та найпотужнішого інтеграційного об'єднання у світі, що по суті відповідає головній меті його створення: сприяння економічному добробуту, підвищенню життєвого рівня народів Європи, зміцнення миру та створення стійкого союзу Європейської Спільноти [15].

Так, прагнення українського суспільства повноцінно інтегрувати до системи європейський цінностей, стати в майбутньому повноправним членом європейського співтовариства, а також відповідна активізація діяльності в даному напрямку вищих органів державної влади в Україні, в тому числі реформа децентралізації влади і зміцнення місцевого самоврядування, тісно пов'язані з євроінтеграційними процесами.

Як нами уже було сказано вище, правова інтеграція є однією із форм глобалізації. В даному контексті виникає логічне запитання: при оцінці наслідків впливу глобалізації на подальший розвиток українського суспільства та держави, в тому числі національної правової системи та її складових елементів, важливо зайняти чітку позицію відносно того, яку ж роль в такій ситуації відіграє безпосередньо євроінтеграція: вона є одним із векторів руху глобалізації або ж, навпаки, євроінтеграція є певною реакцією на глобалізацію, інструментом її опору, захисту від негативних глобалізаційних тенденцій.

Відповідаючи на це питання, французький професор Жан-Бернар Обі небезпідставно зауважує, що в

умовах глобалізації європейська інтеграція (як і процеси регіональної інтеграції загалом) набуває змішаного, комбінованого характеру [16]. Аргументаційну основу вказаної тези зарубіжний вчений-правознавець ґрунтовно виклав, навівши численні приклади у своїй публікації. Тому не будемо на них усіх детально зупинятися. А відзначимо лише окремі положення автора, які становлять інтерес, виходячи із контексту головної мети пропонованого нами дослідження.

Аналіз особливостей європейського вектору розвитку місцевого самоврядування в умовах глобалізації привів Жана-Бернара-Обі до висновку, що серед численних негативних тенденцій глобалізації, які можуть призвести до часткової втрати національної ідентичності, послаблення державного суверенітету, посилення економічної залежності держави тощо, саме децентралізація публічної влади дозволяє людям знову відчутти «смак» так званої територіальної ідентичності. Більше того, різке зростання труднощів, пов'язаних із намаганням країн Європи контролювати наслідки глобалізації закономірно призвело до бажання зміцнення влади на місцевому рівні, тобто муніципальної влади як носія більшої стабільності в глобалізованому світі.

Слід пам'ятати, що глобалізаційні процеси розвиваються не лише в рамках великих фінансових структур, але також торкаються малих груп та індивідів, що демонструє їх всеосяжність та всепроникність. Було б помилковим думати, що глобалізація зачіпає лише великі, світові фінансові системи. Глобалізація стосується не тільки того, що знаходиться «десь там» далеко і не пов'язане з життям

конкретної людини. Це явище перебуває в безпосередній близькості і від нас, впливаючи на самі інтимні та особисті аспекти нашого життя [17, с. 29].

Виходячи із фактичних суспільно-економічних реалій, в яких сьогодні перебуває Україна, під впливом загальних процесів глобалізації та з допомогою євроінтеграції для нашої держави відкриваються численні економічні перспективи, які за своїм значенням набагато вагоміші, ніж ті ризики, які також обумовленні відповідними умовами. Створення законодавчої бази для подальшого економічного розвитку територіальних громад, збільшення їх фінансової незалежності, реальна спроможність місцевого самоврядування самостійно вирішувати в межах законодавства важливі питання місцевого значення водночас посилює економічне становище держави в глобалізованому світі, створює сприятливі умови для інноваційного, економічного її розвитку на фоні лібералізації міжнародних фінансових ринків.

Розмаїта глобалізація породжує або стимулює потребу діяти [18, с. 399]. Зазначимо, що дана теза є як ніколи актуальною саме для нинішнього українського суспільства, особливо його локальних груп (територіальних громад) та кожного окремо взятого жителя тієї чи іншої адміністративно-територіальної одиниці. Звичайно, не менш актуальною вона є і для органів публічної влади, їх посадових осіб. І якщо вищі органи державної влади сьогодні в основному через законопроектну, законотворчу діяльність демонструють певну активність, то не дивлячись на те, що переважна більшість населення

України (82%) знає про реформування місцевого самоврядування і децентралізацію, але при цьому лише не більше однієї п'ятої жителів (відповідно, 19% і 15%) стверджують, що вони дуже добре обізнані з пропонуваними нововведеннями [19].

Такий результат навряд чи можна вважати задовільним. Зважаючи на це, надто в умовах глобалізації, компетентним органам державної влади, органам місцевого самоврядування необхідно регулярніше проводити серед населення спеціальні заходи інформаційного та роз'яснювального характеру щодо необхідності здійснення в Україні децентралізації державного управління та розвитку ефективного місцевого самоврядування. Від цього значною мірою залежить якісне формування і розвиток свободи особистості у вирішенні місцевих справ, подолання інертності, пасивності (так званого синдрому споживацтва).

Висновки. Отже, в умовах глобалізації значно актуалізується та об'єктивується саме локальна сфера існування людини — локальний соціум (територіальна макророманда), що існує шляхом організації та функціонування муніципального організму [1]. Від якомога швидшого втілення європейських та міжнародних стандартів місцевого самоврядування в національне законодавство, створення реально діючих механізмів їх реалізації, забезпечення спроможності місцевого самоврядування, побудови ефективної

системи територіальної організації публічної влади в Україні, в основі якої лежатиме гармонізація тенденцій централізації та децентралізації, залежить подальший розвиток українського суспільства та держави, власне їх місце в глобалізованому світі.

Від рівня розвитку місцевого самоврядування в умовах глобалізації залежить спроможність держави з однієї сторони ефективно протидіяти її негативним тенденціям, а з іншої — раціонально використовувати той потенціал, який глобалізація створює. Водночас, розвиток місцевого самоврядування в Україні безпосередньо залежить від міцної підтримки держави. Дана ситуація на прикладі муніципального права наглядно демонструє діалектику глобального та локального, їх взаємозв'язок та взаємозалежність.

Виклики, обумовленні сучасними процесами глобалізації, вимагають від держави та громадянського суспільства миттєвої реакції. На фоні всесвітньої глобалізації, детермінованих нею тенденцій, зокрема в політико-правовій, економічній площині, перед Україною постала важлива задача — акумулювати усі свої зусилля, весь потенціал в модернізацію політико-правових інститутів держави і громадянського суспільства, національної правової системи. І одним із пріоритетних, першочергових напрямів є національна реформа місцевого самоврядування.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Баймуратов М.О. Муніципальні права людини: теоретико-аксіологічні підходи до визначення та розуміння / М.О. Баймуратов // Юридичний журнал. — 2012. — № 12. — Режим доступу: <http://www.justinian.com.ua/print.php?id=3845>;
2. Етимологічний словник української мови: В 7 т. — Т. 1: А—Г / Ред. кол.: О.С. Мельничук (гол. ред.) та ін. АН УРСР. Ін-т мовознавства ім. О.О. Потебні. — К.: Наукова думка, 1982. — 632 с.

3. Словник іншомовних слів. За ред. члена-кореспондента АН УРСР О. С. Мельничука — 1-е видання, Київ: Головна редакція «Українська радянська енциклопедія» (УРЕ), 1974. — с. 776. — Режим доступу: <http://www.jnsm.com.ua/cgi-bin/m/s.pl?Article=5083&action=show>
4. Удовика Л.Г. Правова система України: глобалізаційні трансформації: монографія / Л. Г. Удовика. — Запоріжжя: КСК-Альянс, 2014. — 319 с.
5. Словник української мови: в 11 т. / [ред. колег. І.К. Білодід (голова) та ін.]. — К.: Наукова думка, 1970 — 1980. — Т. 2: Г—Ж [ред. П.П. Доценко, Л.А. Юрчук]. — К.: Наукова думка, 1971. — 550 с.
6. Юридична енциклопедія: в 6 т. . Т. 2: Д—Й / НАН України. Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького; редкол.: Ю.С. Шемшученко (голова редкол.); ред.: М.П. Зяблюк, В.П. Горбатенко. — [б.м.]: Вид-во «Українська енциклопедія» імені М.П. Бажана, 1999. — 744 с.
7. Упровадження децентралізації публічної влади в Україні: національний і міжнародний аспекти / Г.Г. Динис, Т.О. Карабін, Я.В. Лазур, М.В. Менджул, Р.П. Натуркач, О.Я. Рогач, М.В. Савчин, І.С. Сухан, П.А. Трачук, І.В. Хохлова; за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф. М.В. Савчина. — Ужгород: ТІМРАНИ, 2015. — 216 с.
8. A History of Decentralization. — Earth Institute of Columbia University: website accessed. — February 4, 2013. — Режим доступу: http://www.ciesin.columbia.edu/decentralization/English/General/history_fao.html
9. Тимченко С.М. Глобалізація і право: напрями впливу і тенденції розвитку / С.М. Тимченко, Л.Г. Удовика // Юридичні науки. — 2009. — № 1. — С. 6-22.
10. Волошин Ю.О. Конституційно-правове забезпечення європейської міждержавної інтеграції: теоретико-методологічні аспекти: Монографія / За ред. М.О. Баймуратова / Ю.О. Волошин. — К.: Логос, 2010. — 428 с.
11. Юридический научно-практический словарь-справочник (основные термины и понятия) / О.Ф. Скакун, Д.А. Бондаренко; под общ. ред. О.Ф. Скакун. — Х.: Эспада, 2007. — 488 с.
12. Батанов О.В. Муніципальне право в умовах глобалізації / О.В. Батанов // Часопис Київського університету права. — 2013. — № 3. — С. 84-88.
13. Трешов М.М. Децентралізація як засіб ресурсної самодостатності територіальних громад: теоретичний аспект / М.М. Трешов // Державне управління та місцеве самоврядування. — 2015. — Вип. 2. — С. 60-69.
14. Конституції і конституційні акти України. Історія і сучасність. 3-тє вид. (До 15-річчя Конституції України і 20-ї річниці незалежності України) / Упор. І.О. Кресіна, О.В. Батанов; Відп. ред. Ю.С. Шемшученко. — К.: Юридична думка, 2011. — 328 с.
15. Фіалко А. Проблеми і перспективи інтеграції України до ЄС. [Електронний ресурс] / А. Фіалко // Проблеми і перспективи інтеграції України до ЄС. — 2013. — № 10. — Режим доступу: <http://www.uceps.org.ua/>.
16. Auby J.B. Globalización y descentralización / J.B Auby // Revista de administracion publica. — España. — № 156, 2001. — P. 7-22. — Режим доступу: <http://dialnet.unirioja.es/servlet/articulo?codigo=17551>
17. Гиденс Э. Ускользающий мир: как глобализация изменяет нашу жизнь / Э. Гиденс [пер. с англ. Е. Коробочкина]. — М.: Весь мир, 2004. — 120 с.
18. Гьофе О. Демократія в епоху глобалізації / О. Гьофе; пер. з нім. Л. Ситніченко та О. Лозінської. — К.: ППС — 2002, 2007. — 436 с.
19. Децентралізація та реформа місцевого самоврядування: результати соціологічного дослідження. Аналітичний звіт. — Жовтень, 2015. — Режим доступу: <http://www.slg-coe.org.ua/httpwww-slg-coe-org-uap7427/>

Стрильчук В.А.

Муниципально-правовое измерение диалектики глобального и локального на примере реформы децентрализации публичной власти в Украине.

Аннотация. Статья посвящена исследованию особенностей диалектической взаимосвязи между процессами глобализации права и европейской межгосударственной интеграции, а также современной реформой публичной власти в Украине, ее децентрализацией. Показано, что в условиях глобализации от уровня развития и способности местного самоуправления зависит способность государства эффективно противодействовать негативным глобальным тенденциям. В то же время, наличие прочной муниципальной власти является благоприятным фактором для рационального использования государством значительного экономического, социального, политического потенциала, который создает глобализация. Установлено, что правовая евроинтеграция является не только одной из форм глобализации права, но и действенным инструментом для защиты национальной правовой системы, ее структурных элементов от воздействия негативных тенденций, обусловленных глобализацией.

Ключевые слова: глобализация права, децентрализация, интеграция, муниципальная власть, местное самоуправление.

V. Strilchuk

Municipal legal aspects of the dialectic of global and local at the example of decentralization reform public administration in Ukraine.

Summary. The article studies the features of the dialectical relationship between globalization and European law interstate integration and a modern public administration reform in Ukraine, its decentralization. It is shown that in the conditions of globalization the level of development and capacity of local government depends on the ability of the state to counteract the negative global trends. However, the presence of a strong municipal government is a favorable factor for efficient use of the state of economic, social and political potential that globalization creates. It was established that the legal Eurointegration is not only one of the forms of globalization of law, but also an effective tool for the protection of national legal systems and structural elements from the effects of negative trends caused by globalization.

From the soonest implementation of European and international standards of local government in the national legislation, the creation of effective mechanism of their implementation, ensure the capacity of local government, an effective system of territorial organization of public administration in Ukraine, based on lie harmonization trends of centralization and decentralization depends on the further development of Ukrainian society and the state, in fact their place in a globalized world.

Keywords: globalization of law, decentralization, integration, municipal authorities, local self-government.

